

FELSŐSZENTMÁRTON KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZATA

KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK

GAZDASÁGI PROGRAMJA

(2020-2024)

Tartalomjegyzék

Bevezető	3
I. Rövid történeti áttekintés	4
II. Helyzetelemzés	5
1. A település földrajzi elhelyezkedése, adottsága	5
2. Főbb demográfiai adatok	5
3. Infrastruktúra helyzete	6
4. Vállalkozási tevékenységet végzők száma, összetétele	7
5. Az önkormányzat által ellátott feladatok és működtetett intézmények, humán erőforrások alakulása	7
III. Felsőszentmárton Község gazdasági helyzetét befolyásoló körülmények	8
1. A kormány gazdaságpolitikai célkitűzései	8
IV. Felsőszentmárton község gazdasági helyzete és a várható változások	9
1. A vagyoni helyzet	9
2. A pénzügyi helyzet	9
3. A költségvetés főbb szerkezete és a várható tendenciák	9
4. A gazdasági program anyagi forrásainak megteremtése	10
5. Folyamatban lévő beruházások, fejlesztések	10
V. A gazdasági program	10
1. Fejlesztési alapelvek	10
2. Fejlesztési elképzelések	11
- Idegenforgalom	11
- Infrastruktúra	11
3. Munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése	12
- Általános foglalkoztatást segítő célok és feladatok	12
- Közfoglalkoztatás	12
4. A településfejlesztési politika célkitűzései	12
- A településfejlesztés széles nyilvánossága	12
- A településfejlesztés átgondoltsága	13
- A településrendezési terv	13
- Felkészülés a pályázatokra	13
- Településfejlesztési célok	14
5. Az adópolitika célkitűzései	14
- A helyi adókkal kapcsolatos adópolitikai célkitűzések	14
- Egyéb adókkal, adó jellegű bevételekkel kapcsolatos adópolitikai célkitűzések	15
6. Az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldások	15
- Közigazgatás	15
- A lakás és egyéb önkormányzati helyiség gazdálkodás	16
- A vízrendezés és csapadékvíz elvezetés	16
- A köztisztaság fenntartás	16
- A helyi közutak és közterületek fenntartása	16
- A köztisztaság és településtisztaság fenntartása	17
- A helyi tűzvédelem	17
- A közbiztonság helyi feladatainak ellátása	17
- Gondoskodás az óvodáról, az alapfokú nevelésről, oktatásról	18
- Gondoskodás egészségügyi ellátásról	18
- Gondoskodás a szociális ellátásról	18
- Gyermek és ifjúsági feladatokról való gondoskodás	19
- Közösségi tér biztosítása, valamint a közművelődési tudományos művészeti tevékenység és a sport támogatása	19
- A nemzeti és etnikai kisebbségek jogai érvényesítésének biztosítása	19
- Egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése	19
7. Tervezett projektek	20

BEVEZETŐ

Magyarország önkormányzatairól szóló – többször módosított – 2011. évi CLCXXXIX. Törvény 116. § (1) bekezdése alapján az önkormányzat képviselő-testülete hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

A 116. § (2) bekezdése alapján a gazdasági program a képviselő-testület megbízásának időtartamára, vagy azt meghaladó időtartamra szól.

A 116. § (3) bekezdése szerint a gazdasági program az önkormányzatok részére helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével az önkormányzatok által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

A gazdasági program – a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza különösen:

- az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldásokat,
- a fejlesztési elképzeléseket, a munkahelyteremtés feltételeinek elősegítését,
- a településfejlesztési és adópolitikai célkitűzéseit.

A 116. § (5) bekezdése alapján a képviselő-testület a gazdasági programot az alakuló ülést követő 6 hónapon belül fogadja el.

Jelen gazdasági program tehát az önkormányzat 2020-2024 évekre vonatkozó elképzeléseit tartalmazza.

A gazdasági programmal szemben támasztott alapvető elvárások:

- a program megvalósításához rendelkezésre álló és megszerezhető források számbevétele és rendszerezése,
- a működtetés és fejlesztés területén prioritások kijelölése,
- a településen ellátandó feladatok hatékonyságának növelésére vonatkozó ötletek és elképzelések rendszerbe foglalása,
- a település hazai és nemzetközi kapcsolatainak javítása.

A gazdasági program elkészítésének célja, hogy az Önkormányzat Képviselő-testülete a ciklusának időtartama alatt egy egységes, előre meghatározott célrendszer szerint működjön, fejlődjön.

A gazdasági programban meghatározott célkitűzések eléréséhez a Képviselő-testületnek két irányba is koncentrálnia kell:

- egyrészt a célkitűzések egymásra épülő megvalósítására, másrésztől
- a szükséges anyagi források, eszközök megteremtésére.

A célkitűzések megvalósításakor a Képviselő-testületnek ügyelnie kell arra, hogy az egyes elképzelések úgy valósuljanak meg, hogy azok a legfőbb célként meghatározottakat segítsék, járuljanak hozzá a részcélok megvalósításához.

A jelen gazdasági programban meghatározott célok, elképzelések megvalósításához a Képviselő-testületnek kell a szükséges anyagi eszközöket biztosítani.

Az anyagi eszközök, valamint a vagyon megteremtéséhez nem elegendőek a szokásos, évről évre keletkező források (állami támogatások), hanem szükség van

- a pályázati lehetőségek felkutatására, illetve

- az Önkormányzat sajátosságainak kihasználása alapján új lehetőségek keresésére, illetve a meglévő anyagi források nagyobb mértékű kihasználására.

I.

RÖVID TÖRTÉNETI ÁTTEKINTÉS

Felsőszentmárton település Baranya megye déli részén, az Ormánságban fekszik, Szigetvártól 28 km-re, míg Pécestől 62 km-re, közel a magyar-horvát államhatárhoz.

Felsőszentmárton helység neve, a Szentmárton, a falu templomának védőszentjére utal. A településről a legrégebbi írásos emlék 1235-ből származik mikor felbukkan Szent Mártonról elnevezett püspöki birtok és udvarház és a hozzá tartozó 17 majorság. Ezt megelőzően nevezetes történelmi emléke a falunak, hogy a község mellett a Dráván lévő gázlón kelt át Szent László király hadserege, hogy a horvát területeket elfoglalják.

A középkorban ezen vidéken magyarok éltek. Közben hívták Vaskaszentmártonnak, Tótszentmártonnak, Drávaszentmártonnak, végül Felsőszentmártonnak.

1532. július 24. napján Szulejmán szultán táborot vert a faluban, amikor a Dráva mentén vonult Bécs felé. A törökdúlás idején horvát népesség lakta, a lakosság a 17. század végén és a 18. század elején több ízben elhagyta, majd 1712-ben ismét benépesült a falu Boszniából és Szlavóniából érkező horvátokkal. A faluban ekkor néhány magyar nyelvű család élt itt. A magyar lakosok száma az évszázadok során is gyér maradt.

Gazdasági életére a legnagyobb csapást a trianoni döntés hozta, mert elcsatolták a korábban a községhez tartozó területet, mely a Dráva jobb partján terült el közel olyan nagyságban, mint a község jelenlegi kiterjedése.

A II. világháború után az ellenséges országnak tartott Jugoszlávia közelsége miatt belügyileg ellenőrzött határsávba esett, mely évtizedekig tartott. Ezért a gazdasági és társadalmi fejlődés megállt, ehhez hozzájárult az Ormánsággal szembeni rossz településpolitika. Felsőszentmártonban nem volt egykezés néven ismert társadalmi jelenség. A kilencvenes években zajló szerb-horvát háború a területet még zártabbá tette, így magyarázható, hogy lakossága az 1970-es évi adatokhoz képest 2011-ben gyakorlatilag a felére, 928 emberre csökkent.

II.

HELYZETELEMZÉS

1. A település földrajzi elhelyezkedése, adottsága

Felsőszentmárton település Baranya megye dél-nyugati csücskében, az Ormánságban fekszik, Szigetvártól 28 km-re, míg Pécestől 62 km-re, a magyar-horvát államhatár mellett található település. Felsőszentmárton a Sellyei Járás közigazgatási egységének része.

A Sellye központú Sellyei Járáshoz 38 település tartozik, melynek lakossága mintegy 13 530 fő. Felsőszentmárton 854 fős lakosságának jelentős része horvát nemzetiségű. A 2019-es települési horvát nemzetiségi választás alkalmával 480 fő szerepelt a nemzetiségi névjegyzékben.

A Dráva közelsége, a parti részek változatos látványa, a holtágak különleges élővilága és természetes környezete, a helyenkénti magasabb talajvízállású területek egyedi növény és állatvilága sajátos táji értéket képez ennek a vidéknek. A Dráva és a drávamenti holtágak látképe és környezete egyedi tájat kölcsönöz a településnek.

A Dráva nagyobb vízterű holtágainak egyike a Mrtvica tó, amely jellegzetes eleme a községhez tartozó külterületnek. A Dráva partvonalára, valamint a Mrtvica területén értékes természetes vegetáció alakult ki.

A község a Sellyei Többcélú Kistérségi Társulás tagja, amely kistérség a területfejlesztés szempontjából a harmadik leghátrányosabb helyzetű. (311/2007. (XI.17.) Kormányrendelet) A KSH értékelése szerint az Ormánság egyike az ország kilenc leghátrányosabb térségének. A térség, így Felsőszentmárton község az infrastrukturális hiányokon túlmenően iparral és komoly gazdasági bázissal nem rendelkezik. A település területének nagy része sík, ezért a domborzati adottságok és a megfelelő talajminőség következtében szántóföldi növénytermesztésre hasznosítják.

2. Főbb demográfiai adatok

	ÖSSZESEN	FÉRFI	NŐ
állandó lakosság összesen	854	404	450
lakónépesség összesen	769	364	405
magyar	820	386	434
egyéb	33	18	15

3. Infrastruktúra helyzete

- **a település elérhetősége:**

A település megközelítése gépjárművel, autóbusszal lehetséges közúton Drávafok és Szentborbás irányából. A település távol van főközlekedési útvonaltól. Baranya megye délnyugati csücskében fekszik, így például bírósági, földhivatali ügyek intézése nehézséget jelent a lakosság részére, mert az ügyeket a 46 km-re fekvő Siklóson lehet intézni. Korábban a település a 28 km-re fekvő Szigetvárhoz tartozott, azonban az új járások kialakításával Siklóshoz került.

A tömegközlekedés közúton bonyolítható (a sellyei vasútról buszra történő átszállással), azonban a megyeszékhelytől való távolsága 62 km, amely tömegközlekedéssel legjobb esetben is átszállással, 100 perc alatt érhető el, s ez az infrastrukturális hátrány jelentős szerepet játszik a munkanélküliség fokozatos emelkedésében, hiszen a munkarendhez igazodó tömegközlekedés hiányában az egyetlen munkalehetőséget kínáló megyeszékhelyre a bejárás vállalhatatlan teher az itt élő lakosság számára.

- **vonalas közművek kiépítettsége**

Kiépített csatorna- és gázhálózattal Felsőszentmárton nem rendelkezik. Az elektromos energiahálózat kiépítettsége 100 %-os. Az önkormányzat tulajdonában álló vezetékes ivóvízhálózat megfelelő minőségű, egészséges ivóvizet biztosít a település lakosai számára. A kommunális hulladék elszállítása és elhelyezése is megoldott.

- **telefonellátottság:**

Felsőszentmárton település telefonellátottsága megfelelő, az internet elérhetősége és gyorsasága az elmúlt években folyamatosan javul egy kormányzati program keretében kiépítésre kerülő optikai hálózatnak köszönhetően.

4. Vállalkozási tevékenységet végzők száma, összetétele:

A településen vállalkozási tevékenységet végző vállalkozások száma és összetétele 2019-ben

<i>Ágazat</i>	<i>Vállalkozások száma</i>
Energia	5
Építőipar	1
Mezőgazdaság	5
Távközlés, közlekedés	9

Kereskedelem	1
Vízgazdálkodás	1
Egyéb anyagi	16
Egészségügy, szociális, kulturális	3
Összesen:	41

5. Az önkormányzat által ellátott feladatok és működtetett intézmények, humán erőforrások alakulása:

A) Az önkormányzat által ellátott kötelező feladatok:

- a) településfejlesztés, településrendezés
- b) településüzemeltetés
- c) óvodai nevelés
- d) egészségügyi alapellátás biztosítása
- e) szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások
- f) nemzetiségi jogok érvényesülésének biztosítása
- g) helyi közfoglalkoztatás
- h) lakás-és helyiséggazdálkodás
- i) köztisztaság, településtisztaság
- j) kulturális szolgáltatás, közművelődés támogatása
- k) helyi közterületek , intézmények elnevezése
- l) helyi adóval, gazdaság szervezéssel és turizmussal kapcsolatos feladatok

B) Az önkormányzat által ellátott önként vállalt feladatok:

- a) társadalmi szervezetek támogatása

C) Az önkormányzati intézmény- és feladatstruktúra:

- a.) önálló intézmény, illetve szakfeladat keretében megvalósuló feladatok:
 - közvilágítás
 - csapadékvíz elvezetése
 - köztisztaság, településtisztaság
 - helyi közutak fenntartása
 - temető fenntartása
 - közösségi tér biztosítása
 - közművelődés biztosítása
 - társadalmi szervezetek támogatása
 - szociális ellátás
 - közfoglalkoztatás

b.) társulás útján megvalósított feladatok:

- képviselő-testület hivatalának működtetése
- óvodai nevelés
- gyermek-és családvédelem
- szilárd hulladék elhelyezése

Társulás megnevezése	Ellátott feladat	Feladatellátás kezdete
Sellyei Kistérségi Többcélú Társulás	Gyermek-és családvédelem	2007
Felsőszentmártoni Óvodai Társulás	Óvodai nevelés	2013
Sellyei Közös Önkormányzati Hivatal	Egységes hivatali feladatok	2020
Mecsek-Dráva Önkormányzati Társulás	Szilárd hulladék elhelyezése	2004

c.) feladat-ellátási – közszolgáltatási szerződés alapján:

- alapfokú egészségügyi ellátás
- gondoskodás az egészséges ivóvíz ellátásról
- folyékony szennyvíz szállítása
- szilárd hulladék elszállítása
- étkeztetés
- házi segítségnyújtás

III.

Felsőszentmárton község gazdasági helyzetét alapvetően befolyásoló körülmények

1. A kormány gazdaságpolitikai célkitűzései

A Kormány egyik kiemelt célkitűzése, hogy a magyar gazdaság ismét a régió legerősebb és legversenyképesebb gazdasága legyen.

A munkahelyteremtés és a foglalkoztatottak számának növelése az egyik legfontosabb kormányzati feladat Magyarországon. A rugalmas munkaerő-piac, a jól képzett munkaerő, az átgondolt jövedelempolitika, a szociális partnerség és a hatékony szakképzési rendszer hozzájárul a jó állam kialakításához, ahol a munkája révén mindenkinek lehetősége van egy sikeres élet megteremtésére.

A jó állam és az erős gazdaság működésének alapja az igazságos és hatékony adórendszer.

A modern, szolgáltató közigazgatás reformja keretében a kormány:

- általánossá kívánja tenni az elektronikus önkormányzati szolgáltatást,
- egyablakos ügyintézés bevezetése,
- felülvizsgálja az önkormányzatok és a járási hivatalok közötti hatáskör megoszlást.

A gazdasági reform keretében a kormány a költségvetési egyensúly helyreállítását célzó intézkedéseket kíván hozni, és szerkezet-átalakító reformokat dolgoz ki.

IV.

Felsőszentmárton község gazdasági helyzete és a várható változások

1. A vagyoni helyzet

Az Önkormányzat vagyona a 2019. évi zárómérleg alapján 398 872 595,- Ft.

2. A pénzügyi helyzet

Az Önkormányzat pénzügyi, likviditási helyzetét az elmúlt öt évben az jellemezte, hogy az önkormányzat már évek óta görget egy 25 000 000,-Ft összegű likvid hitelt. Az önkormányzat pénzügyi helyzete bizonytalan.

3. A költségvetés főbb szerkezete és a várható tendenciák

Az Önkormányzat költségvetési rendelet szerinti költségvetési főösszege az elmúlt 5 évben 210 és 256 millió forint között mozgott.

Kiadások

A költségvetési kiadások közel változatlanok maradtak.

A költségvetési kiadások közül a következő években várható, hogy

- a személyi juttatások és a munkaadókat terhelő járulékok nagyságát és arányát növeli a kötelező munkabér emelés (minimálbér, garantált bérminimum emelés, kötelező átsorolások stb.),
- a személyi juttatások és a munkaadókat terhelő járulékok nagyságát és arányát csökkenti az átgondoltabb személyi juttatás gazdálkodás miatti megtakarítás, valamint a csökkenő munkáltatót érintő járulékfizetés,
- a dologi jellegű kiadások nagyságát és arányát növeli az infláció, csökkentheti a takarékosabb, gazdaságosabb, megfontoltabb gazdálkodás.

Bevételek

A költségvetési bevételek szerkezete az alábbiak szerint alakul:

A költségvetési bevételek közül

- stagnálnak az önkormányzat feladatokhoz és elszámoláshoz kötött működési bevételei,
- az önkormányzatok költségvetési támogatása jogcímen kapott összegek a kötelező feladatellátáshoz igazodnak.

A költségvetési bevételek szerkezetére hatást gyakorolhat az, hogy a költségvetési támogatások reálértéke csökken, és egyre több saját bevétel megszerzésére, illetve pályázati források bevonására lesz szükség. Továbbá a nem kötelező feladatok finanszírozásához saját forrást kell igénybe venni.

4. A gazdasági program anyagi forrásainak megteremtése

Az Önkormányzat a gazdasági programban meghatározott célkitűzések megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében a következő feladatokat rögzíti:

- Az Önkormányzat sajátos működési bevételeinek növelési lehetőségeit meg kell keresni. Törekedni kell olyan helyi adórendszer megteremtésére, amely megfelel a helyi adópolitika elvárásainak, és hatékony eszköze az Önkormányzat saját forrás növelésének.
- A Képviselő-testület nyomom követi a költségvetési támogatási rendszert, és az elképzeléseivel összhangba hozva igyekszik kihasználni a támogatási rendszer nyújtotta előnyöket.
- Az Önkormányzat áttekinti a meglévő vagyontárgyait, azok hasznosításának módjait és lehetőségeit, valamint a fenntartási, üzemeltetési költségek nagyságát. Javaslatot dolgoz ki az egyes vagyontárgyak megfelelő hasznosítására, a felesleges vagyontárgyak kihasználására (különösen a bérbeadás, bér munka lehetőségére), valamint az egyes vagyontárgyak értékesítésére.
- Az Önkormányzat elsődleges célkitűzése az, hogy az önkormányzat évek óta görgetett 25 000 000,-Ft összegű hitelállományát az 5 éves ciklus végére visszafizesse. Ehhez nagyon szigorú költségvetési politikát kell folytatnia, kiadásait a minimálisra kell csökkenteni. A polgármester illetve két képviselő tiszteletdíjáról lemondott annak érdekében, hogy a kiadásokat ezzel is csökkentsék.

5. Folyamatban lévő beruházások, fejlesztések:

Az Önkormányzat 2019-ben fejezte be a Felsőszentmártoni Közös Önkormányzati Hivatal épületének felújítását. A 2020-as évben ismételten kiírásra kerültek a Magyar Falu Program keretében a pályázatok, amikre az önkormányzat pályázatot kíván benyújtani. A főbb célterületek: orvosi eszköz beszerzése, utak felújítása, közterületi játszótér kialakítása.

V. A gazdasági program

1. Fejlesztési alapelvek

Felsőszentmárton község képviselő-testülete a fejlesztési célok megvalósítása során az alábbi alapelveket fekteti le:

- a) A település lakosságmegetartó képességének növelése.
- b) A település meglévő arculatának megőrzése, továbbfejlesztése.
- c) A természeti adottságokat figyelembe vevő fejlesztések kiemelten történő kezelése.
- d) Az önkormányzat kötelező feladatellátásához kapcsolódó fejlesztések.
- e) Meglévő intézménystruktúra átalakítása, a kihasználtság javítása.
- f) A horvát nemzeti kultúrára épülő együttműködések, testvérvárosi kapcsolatok kialakítása, kulturális események megteremtése.

- g) A Dráva nyújtotta természeti adottságok kihasználása, bekapcsolódás az Ős-Dráva programba, illetve a megyei turisztikai fejlesztéseket figyelembe véve a turizmus erősítése a kerékpárút adta lehetőségek kihasználásával.

2. Fejlesztési elképzelések

Felsőszentmárton község Önkormányzata Képviselő-testülete a 2020-204 évekre a következő általános fejlesztési elképzeléseket határozza meg:

Idegenforgalom

Az idegenforgalom a település azon ágazata, ahol még vannak kiaknázatlan lehetőségek. Ki kell használni azt, hogy Magyarország egyre népszerűbb turisztikai célpont a külföldi lakosság számára, s jó ütemben fejlődik a belföldi turizmus is. Az Ős-Dráva programhoz illetve a Három-folyó kerékpárúthoz valamint a horvát nemzetiségi kultúrához illeszkedve a településnek meg kell találnia és tovább kell fejlesztenie a turisztikai vonzerejét.

A turisztika fontos azért is, mert munkahelyteremtő és megtartó képessége is jelentős lehet.

Az idegenforgalommal kapcsolatos fejlesztési elképzelések:

- Fejleszteni kell a település turisztikai arculatát. Kiemelten kell kezelni azokat a fejlesztéseket, melyek turisztikailag is kiemelkedő jelentőséggel bírnak, vonzerőt jelentenek.
- Keresni kell táborozási lehetőségek kialakításának módjait
- Turisztikai kiadványt kell készíteni (pl.: füzet, prospektus, túratérkép stb.).
- Az idegenforgalmi megítélés szempontjából fontos közterületeken megfelelő pihenőhelyek kialakítása (pad, asztal, szeméttároló edény).
- Ki kell alakítani egy kerékpáros pihenőhelyet közvetlenül a Dráva parton, ami megfelelő vonzerőt jelent a kerékpározók és egyéb turisták részére.

Egyéb, idegenforgalommal kapcsolatos fejlesztési elképzelések:

- Támogatni kell az idegenforgalom, illetve a település látogatottságát, ismertségét segítő rendezvényeket, biztosítani kell azt, hogy a rendezvények időpontja, programja a megyei lapban megjelenjen, a honlapra felkerüljön.

Infrastruktúra

Az infrastrukturális fejlesztések pozitív irányba befolyásolják a település fejlődését. Az infrastruktúra-fejlesztést gyakran más fejlesztésekkel elért eredmények kényszerítik ki, illetve a megvalósult infrastruktúra gyakran újabb fejlesztési igényeket indukál, illetve megnyitja a továbblépés lehetőségét.

Az Önkormányzat ezért fontosnak tartja a közúthálózat, a járda, a csatornahálózat, a vízvezetékrendszer, a szennyvízcsatorna rendszer, a villamos energia, a gáz, a közvilágítás, illetve egyéb telefon, internet, kábeltelevízió szolgáltatások biztosítását.

Az informatikai lehetőségek biztosítása a települési önkormányzatok számára a modern kor követelményeihez való igazodás, felzárkózás követelményét jelenti. Az informatika terén meg kell valósítani azt, hogy

- az internet hozzáférés biztosítva legyen a lakosság széles köre számára.
- az önkormányzati feladatellátásban közreműködő, az informatikai eszközök használatát is igénylő területeken az érintett személyek számítógép-kezelési képzése, ill. tovább képzése.

3. Munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése

Felsőszentmárton Község Önkormányzata Képviselő-testülete a 2020-2024 évekre az alábbi feladatokat és célokat határozza meg a munkahelyteremtés feltételeinek javítása érdekében:

Általános foglalkoztatást segítő célok és feladatok

A munkahelyteremtés feltételeinek javítása a településen fontos feladat, mivel a munkanélküliek aránya magas.

A munkanélküliség ellen küzdeni kíván az Önkormányzat, mivel a munkanélküli családokban romlanak az életkörülmények és az emberek életminősége, másrészt az Önkormányzat szociális kiadásai emelkednek a támogatások, segélyezések miatt.

A munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése érdekében az Önkormányzat:

- a fejlesztési elképzeléseknél meghatározottak szerint segíti a helyi vállalkozásokat, valamint az idegenforgalommal érintett vállalkozókat,
- segíti a helyi gazdaság megerősödését, ehhez igyekszik kedvező feltételeket teremteni, hogy a vállalkozók számára munkahely-bővítési lehetőséget teremtsen,
- az adópolitikájában a lehetőségekhez képest kedvezményeket biztosít azon helyi vállalkozások számára, akik helyi munkaerőt alkalmaznak,
- rendszeresen együttműködik a munkaügyi hivatalokkal.

Közfoglalkoztatás

A Kormány programja is kiemelten kezeli az önkormányzatok Közfoglalkoztatási Programját. Ennek keretében rövid időtartamú (2-4 hónap) és hosszabb időtartamú (2-12 hónap) közfoglalkoztatási pályázati rendszert biztosít nagyarányú állami támogatással (költségek 95 %-nak, illetve 75-100 %-nak finanszírozásával), melyben Felsőszentmárton Község Önkormányzata részt kíván venni.

4. A településfejlesztési politika célkitűzései

Felsőszentmárton község Önkormányzat településfejlesztési politikájának legfőbb célkitűzése, hogy az önkormányzati vagy a Képviselő-testület ciklusa alatt tartósan ne csökkenjen. Csak olyan fejlesztéseket vállaljon, melyekkel a megvalósuló eszközöket, programokat a működtetés során is zökkenőmentesen finanszírozni tudja.

A településfejlesztés széles nyilvánossága

Az Önkormányzat Képviselő-testülete fontosnak tartja, hogy a településfejlesztés a település számára ismert módon, a széles nyilvánosság biztosítása mellett történjen, mivel ez a biztosítéka annak, hogy az elméleti fejlesztési tervekből azok valósuljanak meg, melyek tényleg a település jövőjét, hosszú távú fejlődését, fejlesztését szolgálják.

A településfejlesztés nyilvánosságával kapcsolatos célkitűzések

- A településfejlesztésbe be kell vonni a helyi lakosságot, vállalkozókat és önszerveződő közösségeket.

A településfejlesztés átgondoltsága

Az Önkormányzat Képviselő-testülete fontosnak tartja, hogy a településfejlesztés során azok az igények kerüljenek előtérbe,

- melyek olyan probléma megoldására, igény kielégítésére irányulnak, melyek alapvető településüzemeltetési és közszolgáltatási feladatokhoz kapcsolódnak, vagy
- melyek több településfejlesztési, üzemeltetési cél megvalósítását is segítik,
- melyek a település fejlesztése szempontjából felállított rangsorban előbbre vannak.

A településfejlesztés átgondoltságát segíti a jelen gazdasági program, valamint az éves költségvetési tervek, melyek sorrendbe állítják a célokat, illetve részcélokat valósítanak meg a ciklus éve alatt.

A településfejlesztés során – az alapvető településüzemeltetési és közszolgáltatási célú fejlesztések kivételével – figyelembe kell venni a következőket:

- azokat a fejlesztéseket, programokat kell előtérbe helyezni,
 - melyekhez kapcsolódva gazdasági számítások igazolják azt, hogy a fejlesztés eredményeként az Önkormányzat tartósan (legalább 4 éven keresztül) a korábbi éveknél magasabb bevétellel, illetve alacsonyabb kiadással számolhat, és/vagy
 - melyek hosszú távon a népességszám emelkedését idézik elő,
 - melyek munkahelyet teremtenek,
- háttérbe kell helyezni azokat a fejlesztéseket, melyek
 - a lakosság, vagy a vállalkozók nagyon szűk körét érintik, és mely fejlesztésekkel megvalósuló beruházás aránytalan nagy működtetési kiadásokkal jár,
 - során létrejött beruházás üzemeltetése aránytalanul nagy terhet ró az Önkormányzatra, és adott közszolgáltatás más módon, kedvezőbb anyagi feltételekkel biztosítható.

A településrendezési terv

Az Önkormányzat területrendezési terve a településfejlesztés egyik alapidokumentuma, amely kijelöli a településen belül az egyes településrészek funkcióját, jellegét.

A Képviselő-testület feladata, hogy áttekintse a településrendezési tervet, szükség esetén lépéseket tegyen a rendezési terv módosítására, valamint a rendezési tervben szereplő fejlesztések megvalósítására.

Felkészülés a pályázatokra

Mivel a Képviselő-testület mandátumának időszaka alatt jelentős pályázati források nyílnak meg, szükséges az, hogy a településfejlesztés egyik fontos eszközévé váljon a pályázati tevékenység.

A sikeres pályázatok érdekében:

- a pályázatok megírására a szükséges szakértelemmel és tehetséggel rendelkező személyt/személyeket kell keresni és megbízni,
- pályázati alap biztosítása az éves költségvetésben
- lépéseket kell tenni az adott fejlesztés megyei, járási, illetve régiós fejlesztési programba való illesztéséhez,
- a pályázatok benyújthatósága érdekében a kiemelt fontosságú fejlesztésekre előre terveket kell készíteni – mivel a tervezés, valamint az engedélyeztetés időigényessége miatt az adott pályázatban megadott határidő gyakran nem elegendő,
- meg kell vizsgálni a sikeres pályázatokra ösztönző érdekeltségi rendszer kidolgozásának szükségességét.

Településfejlesztési célok

Az Önkormányzat következő településfejlesztési céljai olyan célok, melyek a település általános fejlesztését segítik elő, valamint a közszolgáltatások biztosításához és fenntartásához kapcsolódnak.

Településfejlesztési célok:

- járda hálózat folyamatos felújítása
- szennyvízcsatorna hálózat kiépítése, szennyvízkezelés megoldása
- közbiztonság javítása
- turisztikai jellegű területek fejlesztése, kialakítása

5. Az adópolitika célkitűzései

Felsőszentmárton község Önkormányzata fontosnak tartja a helyi adópolitikai célkitűzések megfogalmazását, mivel az jelentősen befolyásolja a településen keletkező saját bevételt, illetve hatással van a településen élő magánszemélyek és vállalkozók anyagi terheire.

A helyi adókkal kapcsolatos adópolitikai célkitűzések

A helyi adók esetében az Önkormányzat Képviselő-testülete az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy az egy meghatározott stabilitás, állandóság mellett, folyamatosan az Önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően.

A helyi adóztatás során az Önkormányzat Képviselő-testülete:

- minden évben, tárgyévet megelőző év november 30-ig megvizsgálja a helyi adóztatás által nyújtott bevételszerzési lehetőségeket,
- adó-fajtánként meghatározza az érintett adózói kör nagyságát, a rendszerbe beépítendő – a gazdasági program célkitűzéseit elősegítő – kedvezmények és mentességek rendszerét, a várható bevételeket, és az adóztatás miatt jelentkező negatív hatásokat,
- adófajtákat összehasonlítva dönt a bevezetendő, illetve fenntartandó adókról, az adórendelet módosításokról,
- csak olyan adórendeleteket fogad el, amely

- a lakosság számára még elviselhető anyagi terhet jelent,
- nem hat a vállalkozók működésének, fejlesztési elképzeléseinek gátjaként,

Az adóbevételek növelése érdekében a Képviselő-testület fokozott figyelmet fordít arra, hogy

- az adózók fizetési morálja javuljon, ennek érdekében rendszeresen tájékozik az adókintlévőségek nagyságáról, a beszédésre tett intézkedésekről, illetve a szükséges adóvégrehajtási szankciók alkalmazásáról, valamint az intézkedések alapján elért eredményekről,
- az adóalanyok teljes köre adóztatásra kerüljön, ennek érdekében tájékoztatást kér az adóalanyi kör adóbejelentkezési kötelezettsége teljesítéséről, a lehetséges adóalanyok és a vonatkozó nyilvántartások egyeztetésének eredményéről,
- az adózók tájékoztatást kapjanak az adóbevételek felhasználásról, mivel az adóforintok ismert felhasználási célja, illetve elért eredményei segítik az önkéntes befizetést (a honlapon közzé kell tenni az adóbevételek nagyságát, és az adóbevételek felhasználási célját, valamint a tényleges felhasználást),
- az önkormányzati adóhatóság éljen adóeljárási törvény alapján biztosított adóellenőrzési jogával és az adóellenőrzések eredményéről a Testület legalább évente tájékoztatást kapjon.

Egyéb, adókkal, adó jellegű bevételekkel kapcsolatos adópolitikai célkitűzések

Az egyéb adó, illetve adó jellegű bevételek esetében az Önkormányzat Képviselő-testülete az adóbevételek maximalizálására törekszik.

6. Az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldások

Felsőszentmárton Község Önkormányzata Képviselő-testülete a gazdasági elképzelései között fontosnak tartja az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó intézkedéseket.

A Képviselő-testület a Mötv. által meghatározott feladatait a III. fejezet 4.C. pontjában írt módon látja el.

Közigazgatás

Az Önkormányzat Képviselő-testülete az önkormányzati és egyéb közigazgatási feladatait a Sellyei Közös Önkormányzati Hivatal útján látja el.

A közigazgatás megfelelő színvonalának biztosítása érdekében szükséges:

- a szolgáltató jellegű közigazgatás megteremtése,
- az elektronikus ügyintézés lehetőségének megteremtése,
- az információs szolgáltatás kiterjesztése,
- a közigazgatás tárgyi feltételeinek javítása,
- a közintézmények akadálymentesítése.

Az önkormányzati hivatallal kapcsolatos konkrét fejlesztési elképzelések:

- elhasználdott számítógépek folyamatos cseréje,
- iroda-berendezések pótlása,

A lakás és egyéb önkormányzati helyiség gazdálkodása

Az Önkormányzat az előző ciklus során elidegenítette a Sportcsarnok épületét, aminek a közüzemi díjait a mai napig az Önkormányzat fizeti. A ciklus elsődleges célja ezen ingatlan tulajdonjogának visszaszerzése, és a hasznosításba adás.

A vízrendezés és csapadékvíz elvezetés

Az Önkormányzat biztosítja az egészséges ivóvízellátás szolgáltatást.

Az ivóvízzel történő ellátás a Baranya-Víz Zrt. szolgáltatón keresztül történik, melyben az Önkormányzat részben tulajdonos.

Csapadékvíz-elvezető rendszer

- kiépítése szükséges a jelenleg nem csatornázott területeken
- karbantartása indokolt az egész település vonatkozásában

Csatornázás

Kiépített csatornahálózattal Felsőszentmárton nem rendelkezik, a szennyvíz-kezelés megoldása mindenképpen szükséges a közeljövőben. Az elmúlt ciklusban Felsőszentmárton kezdeményezésével egy vezetékes szennyvízhálózat kialakítására irányuló projekt megvalósítására nyújtottak be pályázatot. A projekt még döntés előkészítési szakaszban van.

A köztemető fenntartás

Az Önkormányzat kötelező feladatként köteles ellátni a köztemető fenntartással kapcsolatos feladatokat.

A köztemető fenntartás, mint közszolgáltatás biztosítása, és színvonalának emelése érdekében az alábbi feladatok vannak:

- Gondoskodni kell a köztemető üzemeltetéséről.
- Köztemető a település határában található, melynek üzemeltetését az Önkormányzat végzi.
- Biztosítani kell azt, hogy a köztemetők megfeleljenek a jogszabályokban meghatározott követelményeknek. Ennek érdekében a következő fejlesztésekre, felújításokra van szükség: WC kiépítése, vízvételi lehetőség, hulladék-összegyűjtés.

A helyi közutak és közterületek fenntartása

A Képviselő-testület a helyi közutak fenntartásával kapcsolatban a közúthálózat olyan kialakítására törekszik, melyek megfelelnek a település igényeinek.

- Szükséges a belterületi utak folyamatos karbantartása.

A Képviselő-testület kívánatosnak tartja a közterületek megfelelő színvonalon történő fenntartását, ennek érdekében a következő feladatokat határozza meg:

- Fokozott figyelmet kell fordítani a közterületek gondozására, tisztán tartására.
- Be kell kapcsolódni a más szervek által meghirdetett település - világosítási programba, ehhez kérni kell támogatók, önkéntesek segítségét.
- Gondoskodni kell a közterületek fásításáról, az előregedett, veszélyes fák kivágásáról és pótlásáról.

- Figyelmet kell fordítani a köztéri építmények állagának megőrzésére.
- Különösen a következő közterületekre kell koncentrálni:
- Önkormányzati hivatal környéke,
- közösségi tér,
- temető,
- templom.

A közterület fenntartási feladatokat az önkormányzat látja el.

A köztisztaság és településtisztaság fenntartása

A köztisztaság és településtisztaság fenntartási közszolgáltatás biztosítása érdekében az Önkormányzat

- továbbra is gondoskodik a kommunális hulladék elszállításáról és ártalmatlanításáról; a szolgáltatást a DÉL-KOM Kft. szolgáltatóval végezteti,
- propagandát folytat a szemétszállítási szolgáltatás kihasználása érdekében – tájékoztatva a lakosságot a szemétegetés negatív környezeti hatásáról,
- elősegíti a szelektív hulladékgyűjtés elterjedését,
- évente egy alkalommal megszervezi a lomtalanítási akciót,
- évente 1 alkalommal szemétygyűjtési akciót szervez a lakosság és a civil szervezetek, valamint a tanulók bevonásával,
- rendszeresen gondoskodik a köztemetőknél található hulladék gyűjtők ürítéséről,
- biztosítja azt, hogy a közterületekre hulladékgyűjtő edények megfelelő számban legyenek kihelyezve, illetve rendszeres időközönként ürítésre kerüljenek,
- gondoskodik az önkormányzati közutak téli síkosság mentesítéséről és a hó eltakarításról.
- A közterületek tisztán tartásáról, a zöldfelületek gondozásáról az önkormányzat gondoskodik.

A helyi tűzvédelem

Az Önkormányzat a helyi tűzvédelmi feladatok ellátása, illetve színvonalának javítása érdekében

- folyamatosan együttműködik a Baranya Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Siklósi Kirendeltségének illetékes munkatársaival
- tűzvédelmi feladatot lát el,
- az Önkormányzati hivatal, illetve az önkormányzati intézmények vonatkozásában
 - figyelemmel kíséri a tűzvédelmi szabályzattal való rendelkezést,
 - tájékoztatást kér a szabályozások évenkénti felülvizsgálatának, a tűzvédelmi oktatás megtartásának és a kapcsolódó nyilvántartások vezetésének megtörténtéről,
- rendszeresen ellenőrzi a települési tűzriadó alkalmával alkalmazandó sziréna működőképességét.

A közbiztonság helyi feladatainak ellátása

Az Önkormányzat a helyi közbiztonsági feladatok ellátása, illetve színvonalának javítása érdekében

- támogatja a közbiztonság növelését segítő programok, tájékoztatók szervezését, ilyen programok tartását kezdeményezi a rendvédelmi szerveknél,
- javaslatokat, észrevételeket tesz a rendőrség helyi munkájának hatékonyabbá tételére,
- felhívja a rendőrség figyelmét a tudomására jutott, közbiztonságot veszélyeztető körülményekre.

Gondoskodás az óvodáról, az alapfokú nevelésről

Az Önkormányzat a köznevelés biztosítása, és színvonalának javítása érdekében a következő feladatokat látja el:

- Felülvizsgálja a közneveléshez kapcsolódó önkormányzati minőségirányítási programot.
- Áttekinti az intézményműködtetés formáját (közös fenntartás, intézményirányító fenntartás, kistérségi társulás stb.), valamint a vonatkozó alapidokumentumokat.
- Az intézményeknél kezdeményezni kell
 - az energiatakarékosági szempontok előtérbe kerülését: a fűtés, a víz, és villamos energia költségek csökkentését,
- Intézkedéseket tesz az intézmények kihasználtságának növelésére, ennek érdekében támogatja az intézményt népszerűsítő programok szervezését.
- Az Önkormányzat segíti az intézmények pályázati tevékenységét, figyelemmel kíséri a benyújtott pályázatokat és azok megvalósulását.

Gondoskodás az egészségügyi ellátásról

Az Önkormányzat kötelező feladata az egészségügyi alapellátás biztosítása. A Képviselő-testület a gazdasági program időtartama alatt az egészségügyi szolgáltatást a következő módon kívánja biztosítani.

- Fenntartja
 - a háziorvosi ellátást,
 - a gyermekorvosi ellátást,
 - a védőnői ellátást.

Gondoskodás a szociális ellátásról

Az Önkormányzat Képviselő-testülete fontosnak tartja a szociális alapellátások biztosítását, olyan szociális háló megteremtését, mely biztonságot nyújt a település lakosságának.

A szociális ellátások területén az Önkormányzat a következő feladatokat látja el:

- A Képviselő-testület évente legalább egy alkalommal – illetve központi jogszabályváltozások miatt szükség szerint – felülvizsgálja a helyi szociális ellátások rendszerét meghatározó rendeletét.
- A következő szociális szolgáltatásokat biztosítja a Sellyei Kistérségi Többcélú Társulás keretében:
 - családsegítő szolgálat,
 - gyermekjóléti szolgálat.
- Feladat-ellátási szerződés keretében:
 - házi segítségnyújtás

Gyermek és ifjúsági feladatokról való gondoskodás

Az Önkormányzat Képviselő-testülete kiemelten kezeli a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat. A kapcsolódó szolgáltatások körében ellátandó feladatok:

- Évente felül kell vizsgálni a helyi gyermekvédelmi programot.
- A rendelet módosításnál figyelembe kell venni a gyermekvédelmi rendszer által tett jelzéseket, észrevételeket.
- Az Önkormányzat a következő gyermekvédelmi szolgáltatásokat, ellátásokat biztosítja:
 - gyermekjóléti szolgálat (mely szintén a társulás keretében működik).

Közösségi tér biztosítása, valamint a közművelődési tudományos művészeti tevékenység támogatása

Az Önkormányzat a közművelődés és kultúra tevékenységekkel kapcsolatban az önkormányzati rendeletben, illetve a jogszabályokban előírt szolgáltatások biztosítása és a szolgáltatások színvonala emelése érdekében a következő feladatok ellátásának szükségességét fogalmazza meg:

- A könyvtár működtetése során
 - intézkedéseket kell tenni a könyvállomány gyarapítása érdekében, ehhez ki kell használni a pályázati lehetőségeket, fogadni kell a magánszemélyek, intézmények, vállalkozások könyv, elektronikus információhordozó, folyóirat, felajánlásait, illetve anyagi támogatását.
 - ismertté kell tenni a könyvtári szolgáltatások körét,
 - bővíteni kell a könyvtárak eszköz ellátottságát, különösen a számítógépes ellátottságot, biztosítani kell az internet hozzáférést, az elektronikus információhordozók használatát,
 - a könyvtári nyitva tartást az igényekhez kell igazítani.
- A művelődési, illetve a kultúrház működésével kapcsolatban
 - biztosítani és támogatni kell a helyi rendezvényeket kiadványok megjelenítésével, honlapon hirdetéssel.

A nemzeti és etnikai kisebbségek jogai érvényesítésének biztosítása

Az Önkormányzat Képviselő-testülete a hivatalán keresztül biztosítja a nemzeti és etnikai kisebbségek jogainak érvényesülését. A lakosság nagy része horvát nemzetiségűnek vallja magát, és a 2020-2024 ciklusban a képviselő-testület célként tűzi ki testvértelepülési kapcsolatok keresését horvátországi településekkel, elsősorban a Dráva horvátországi oldalán elhelyezkedő, Baranya megyei településekkel. Az együttműködés célja a nemzeti identitástudat erősítése, határokon átnyúló rendezvények megtartása.

Egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése

A Képviselő-testület az egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése érdekében a következő közszolgáltatásokat biztosítja, illetve az alábbi intézkedéseket teszi a szolgáltatás színvonalának emelése érdekében:

- A Képviselő-testület, az Önkormányzati hivatal és az egészségügyi, szociális ellátást végző intézmények, személyek folyamatosan együttműködnek egymással az egészséges életmód feltételeinek javítása érdekében.

- Támogatja azokat a kezdeményezéseket, melyek az egészséges életmóddal, az egészségmegőrzéssel, az időskorúak problémájával, a hátrányos szociális helyzetbe került személyekkel kapcsolatos felvilágosító, tájékoztató, segítő tevékenységre irányulnak.
- Az egészséges életmód feltételeinek biztosítása érdekében ellátja a helyi sporttevékenységgel kapcsolatos feladatokat, így biztosítja a mozgáshoz való helyet.
- Szorgalmazza, hogy a középületekben, közművelődési intézményekben dohányozni csak az arra kijelölt helyen lehessen.
- A kulturális rendezvények sorába épüljenek be a dohányzás, alkohol, drog fogyasztás nélküli programok.

7. Tervezett projektek

- A közmunka-projektek, illetőleg a különböző pályázati lehetőségek kínálta lehetőségek minél szélesebb körű kihasználása, hiszen a település méretei miatt a nagyobb jelentőségű munkálatok, beruházások kivitelezését csak ily módon, külső segítség igénybevételével lehet megoldani.
- Magyar Falu Program keretében a pályázatok benyújtása.
- Közterületi játszótér megépítése.
- Dráva parton egy pihenőhely kialakítása.

Felsőszentmárton Község polgármestere - a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III. 11.) Kormányrendeletben foglaltakra tekintettel - a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján eljárva a 13/2020. (IV. 22.) számú polgármesteri határozatával fogadta el Felsőszentmárton Községi Önkormányzata 2020-2024 időszakra vonatkozó gazdasági programját.